జనార్దనీయం

శ్రీ ఏల్చూరి విజయరాఘవరావు

బాగా చీకటి పడింది. గుడి గుమ్మంముందు కుక్కలరుస్తున్నై.... ఆ రోజు అర్చనలో దొరికిన పండ్లూ, కాసులూ కూడేసుకుని మామూలు ప్రకారం మంత్రాలు వల్లించుకుంటూ కొంప జేరుకున్నాడు పూజారి....

ఆ జనార్దనస్వామి దేవాలయం వూళ్ళో అన్నింటికన్నా పురాతనమైన గుడి.అనాదిగా ఆ వూరి వాళ్ళకాయన కులదైవం. చెప్పుకోదగ్గ పెళ్ళిళ్ళూ, పేరంటాలూ-పూజలూ, పునస్కారాలూ-అన్నీ స్వామి సమక్షంలో జరగాల్సిందే.... ఏ ఘటన ఘటించినా ఆయన మహిమే.... అక్కడివాళ్ళ జీవితాలన్నీ ఆయన చేతిలో తోలుబొమ్మల్లా నటన సాగిస్తూ కాలం గడుపుతాయి........ సోమయాజులగారి రూపాయి లాటరీ టిక్కెట్టుతో రూకలవర్షం గురిపి, ఇనప్పెట్టె నిండిపోయింది! పాపయ్యగారి మనవడు పావలా జేబులో లేకున్నా, ఇంట్లోంచి పారిపోయి పట్టున నాలుగు నెల్లయినా కాలేదు — దూబాయ్‌లో జేబులు నింపుకుంటున్నట్టు తాజా వార్త! - అంతేకాదు.... వరదల్లో మునసబుగారి కొంప మునిగిపోయినా, కొత్త కలెక్టరొచ్చి కరణంగార్ని బర్తరఫ్ చేసినా, పరబ్రహ్మంగారు "కొడుకు" కోసం మొక్కుకుంటే "కూతురు" పుట్టినా, తమ్ముణ్ణి "డాక్టరీ" చదివించాలని ఉవ్విళ్ళూరుతుంటే, వాడు కాస్తా సైన్యంలో భర్తీ అయినా, అంతా.... అంతా.... ఆ జనార్దనుడి ఇచ్ఛానుసారమే.... తమ చేతిలో ఏముంది మరి!

ఎందరో భక్తులు రామరాజ్యాని కాశలు పూరించుకుని, కాళ్ళకు బలపాలు కట్టుకుని దూరాతిదూరంనుంచి రోజూ వస్తారు. కోరికల భారంతో, రాతి విగ్రహంచుట్టూ పదే పదే ప్రదక్షణాలు చేస్తూ వలలో రంధ్రాలన్ని కలలు కంటుంటారు!

మంత్రహీనం క్రియాహీనం భక్తిహీనం జనార్దన
యత్పూజిత మయాదేవ పరిపూర్ణం తథాస్తుమే....

అంటూ - జన్మంతా చేసిన పాపాలన్నీ ఒక్క క్షణంలో ప్రక్షాళన జేసుకుని, మడిగట్టుకుని, గంపంతాశతో దేవుడికి మొక్కుకుని, మళ్ళీ మర్నాడు తమదైనందిన కర్మల్లో లీనమవడాని కీపాటికిండ్లకు జేరుకుంటారు....

మళ్ళీ ఎలక్షన్లొచ్చిందాకా పిట్ట వాలదని తెలిసి కూడా ఎందరో మహానుభావుల్ని ఎం.ఎల్.ఏ లుగా చేసిందా వూరు! అయినా ఎలక్ట్రిసిటీకింకా నోచుకోలేదు పాపం! చీకటిపడితే జనం వొత్తిడి సమిసిపోతుంది.... కిరసనాలు దీపాలతోనే కాలక్షేపం.... అంచేత తెల్లవారేదాకా ఆ దేవుడికి దేవుడే సాక్షి!

గుడి గుమ్మంముందు కుక్కలరుస్తూనే వున్నై!....

అప్పుడొచ్చారు వీళ్ళిద్దరూ — విశ్వనాథం, సావిత్రి.... బాజాభజంత్రీలు లేరు. బ్రాహ్మణమంత్రాలు లేవు. తాళిబొట్టు అభావ్యం లేకుండా దారంతో పసుపుకొమ్ములు కట్టుకుని, జీవితమంతా తన్ను "విశ్వనాథం భార్య"గా మార్చిన "పెళ్ళి" క్షణంలో ముగిసింది సావిత్రికి! ఏ శ్రీమంతుడో పెళ్ళి చేసుకుంటే నవరాత్రోత్సవాల్లాగా గుళ్ళో బ్రహ్మాండంగా వూరేగింపులూ, విందులూ - నాటకాలూ, పాటకచ్చేరీలూ స్థానిక ఎం.ఎల్.ఏ గారి ఆధ్వర్యంలో జరిపేవారేమో! ఇలాంటి పీకులాట గొడవలెవరికి కావాలి మరి! ఈ దౌర్భాగ్యుల పెళ్ళి గొడవెవరికి పడ్తుంది గనక! - అయినా అదీ ఒక మేలే అయిందీ నూత్న దంపతులకు-సణుగూ పణుగూ లేకుండా ఆ మూడు ముళ్ళూ పడితే బాగుంటుందనుకున్నారు గనక....

కానీ....

పెళ్ళంటే పెళ్ళే మరి!! అగ్నికణాలో, ఆనందబాష్పాలో, సావిత్రి కళ్ళల్లోంచి దేవుడి విగ్రహంముందర 'జల జలా' అశ్రువులు రాలినై .... ఆ స్వాతివానకు ముత్యపుచిప్పలు రెండే రెండు—

విశ్వనాథం కళ్ళు.

చేతిలో కాణీ లేకపోయినా గుండె నిబ్బరానికి తక్కువ లేదు.

అతను సావిత్రితో తీవిగా నొక్కి చెప్పాడు "నేనున్నాన్నాళ్ళూ నువ్వేమీ దిగులు పడనవసరంలేదు పండూ.... నన్ను నేను అమ్ముకునైనా నాలుగు గింజలు సంపాయించి నీకు కష్టం రాకుండా కడుపు నింపుతాను.... లోకం కాకులని నీకు తెలుసు కదా.... ఏవో రెండు ప్రాణాలు ప్రేమపాశంతో బంధింపబడ్డాయన్న వార్త వింటే నోటికొచ్చిన తిట్లన్నీ తిట్టుకుంటారే తప్ప "ఇదుగో సావిత్రీ — ఇదుగో విశ్వం — యీ నాలుగణాలూ మా తరఫున పెళ్ళికానకగా పూలో కాయలో కొనుక్కోండర్రా" అని చెప్పగల మొగవాడొక్కడైనా వున్నాడా యీ పొలిమేరల్లో! అయినా ఆ జనార్దనుడి చలవ కావాలిగాని వీళ్ళంతా ఏమనుకుంటే మనకేం! - నువ్వే చెప్పు పండూ...."

ఏమంటుందావిడ మాత్రం? ప్రేమ గుడ్డిదంటారు. గుడ్డిదో కుంటిదోకాని విశ్వనాథం తన్ను ప్రేమించడమూ, వాదా తప్పకుండా పెళ్ళి జేసుకోవడమూ ఆ రాతి విగ్రహంముందర కలలా గడిచి మరో రెండు రోజులెలాగో మాయమైనై, చెప్పుకోదగ్గదేమీ లేని తన జీవితయాత్రలో....పవిత్రంగా కోరి తెచ్చుకున్న పసుపుకొమ్ముల మంగళసూత్రం తప్ప మరో కొత్తేమీ లేదు....

కానీ.... మళ్ళీ మామూలే.... రోజులు 'కట కట' లాడుతున్నాయి. రేపెలా గడుస్తుందో — అన్న యక్షప్రశ్నతో గుండె లదురుతుంటాయి వాళ్ళిద్దరికీ....

పక్క బస్తీలోని అనాథాశ్రమంలో బాల్యం గడిచింది. యవ్వనం రావడం, చెప్పుకోదగ్గ అంకుశం లేకపోవడం కారణమేమో — ప్రేమాయణ మంకురించింది? పెళ్ళి కాకుండానే 'భార్యాభర్తల్లా' వ్యవహరించుకుంటూ వాళ్ళివూరు చేరుకున్నారు! జనార్దనస్వామి చలవన పంతులయ్యా, పంతులమ్మలా తంతు గడుపుకుంటున్నారేగాని పట్టున పది రూకలైనా వెనకేసుకోలేకపోయారింతవరకూ.... దైవసాన్నిధ్యంలో పెళ్ళి కావడంతో లోపల పీకుతున్న పాపభీతి మాత్రం పట్టు వొదిలిందిప్పుడు.... రోజులు మారకపోతాయా - సావిత్రి మాత్రం రోజూ వీలైనంతవరకూ తప్పకుండా గుడికివెళ్ళి స్వామి దర్శనం చేసుకొస్తుంది.

ఒకరోజు;

పక్కింటి పరబ్రహ్మంగారు, తాపీగా, భోజనాలయ్యాక, కర్ర బుచ్చుకుని కరీం జాడీ బీడీ కట్టకోసం కనకయ్య దుకాణం వేపు పోతూ పోతూ, ముఖం ముడుచుకుని కాళ్ళీడ్చుకుంటూ కొంప జేరుకునే విశ్వనాథాన్ని కలుసుకున్నాడు.

"ఏరా విశ్వం? అంతా ఖులాసా? అట్లా దిగజారుకు పోతున్నావేంటోయ్?!"

"ఏం లేదు మామా.... రోజూ కథే...."

"అంటే? - పిల్లలంతా పాఠా లెగ్గొట్టేస్తున్నారా?"

"ఏం చెప్పను మామా - క్షణం తీరిక లేదు.... దమ్మిడీ ఆదాయం లేదు...."

"అరే అబ్బాయ్! నా మాట విన్నావు కాదు. వూరు కదిలిపోనంటావాయ! పెళ్ళాన్నిరవైనాలుగు గంటలూ సూదిలో దారంలా మెళ్ళో కట్టుకు తిరగాలా ఏంటి? సైన్యంలో జేరింది నిన్నగాక మొన్న! - జేబులు కారిపోతున్నట్టు డబ్బు పంపిస్తాడు మా తమ్ముడు!! నిక్షేపంలాంటి ఉద్యోగంట! కావాలంటే కార్డు ముక్క రాస్తాను. బాణంలా జవాబొస్తుంది. మిలిటరీ వాళ్ళంటే అలా ఖచ్చితంగదూ - మరి.... రిక్రూటింగ్ ఆఫీసర్ కూడా మనవాడే.... మా మేనల్లుడికి షడ్డకుడేనోయ్! సావిత్రితో మాట్టాడి ఆలోచించుకో మరి.... ఎన్నాళ్ళీ "పంతులుగిరీ"తో పీకులాట చెప్పు! ఏమైనా ఆ జనార్దనుడి చలవ కావాలి గదా నీకా కాస్త తెగదెంపులకు ధైర్యమివ్వడానికి!-"

విశ్వనాథం తీవ్రంగా ఆలోచించాడు. ఇన్నాళ్ళూ ఒక యెత్తూ, ఇప్పుడొక యెత్తూ.... తనైతే వాళ్ళు బండ చేసుకుని వచ్చీరాని చదువుతో పాఠాలు వల్లిస్తూ పొట్ట నింపుకుంటాడు గాని, తన మూలంగా ప్రాణానికి ప్రాణమైన సావిత్రి బాధపడ్డం తనకేమాత్రం నచ్చడం లేదీమధ్య.... కాని వియోగం సహించగల నిబ్బరముందా

తమలో!!.... పరబ్రహ్మం మామ చెప్పిన మాటల్లో నిజం లేకపోలేదు. అంత ఆప్యాయంగా మాట్లాడే మరో గొంతు తుపాకి గొట్టినా కనపడదూ, వినపడదాయిరి!

"చూద్దాం మరి...." ....

ఆ జనార్దనుడి అంతరంగంలో అఖిల బ్రహ్మాండాన్ని చిటికిన వేలుపై ఆడించే ఆలోచనలెన్నెన్నో!!.... ఊహించుకోవడానికి సావిత్రి దేవత కాదు గదా!....

* * *

మెళ్ళో కట్టిన పసుపుకొమ్ము తడి తీరినట్టే లేదింకా.... కడుపులో పసికందు కలలు గంటున్నది "రంగు రంగుల ప్రపంచాన్ని తనివిదీరా చూడాల"నుకుంటూ....

కలలే—వెయ్యి కలలే—భావిక బంగారపురేకులు పొదిగే కలలే—సావిత్రినీ, విశ్వనాథాన్నీ — తాత్కాలికంగానేమో— వేరు చేయగలిగాయి!

విశ్వనాథం మిలిటరీలో చేరి పట్నం వెళ్ళిపోయాడు.... సమయమొస్తే వసుదేవుడు గాడిదకాళ్ళు పట్టుకోవాలి మరి— కాకతాళీయ న్యాయంగా సంభవించిన యీ ఏకాకి జీవితం మరో కొత్త అధ్యాయమే ఘట్టంలో....

గత్యంతరం?

* * *

అప్పుడే మనియార్డరొచ్చింది. ఒంటరితనంతో లోలోపల కుళ్ళిపోతున్నా కూడా గుడ్డకు కరువు లేకుండా మాత్రం కాలచక్రం కదిలిపోతున్నది. కదను తొక్కే సైనికుల కాళ్ళజాడ యే సందులో విన్నా సావిత్రి గుండె అదిరిపోతాయి.... అడుగడుగునా తన విశ్వం జ్ఞాపకమొస్తాడు.... "కాలం మారుతుంది. ఇట్టేపోయి, అట్టే వస్తాడు. 'ఖన ఖనా' మంటూ ఇస్త్రీ మడతలు చెరగని ఖాకీ దుస్తులూ, మగతనపు మీసాలకు చేదోడు వాదోడుగా చేతిలో మాంఛి తుపాకీతోసహా 'రాజా'లా నా రాజు తిరిగొచ్చి "సావిత్రీ!" అని నన్ను గుండెలకద్దుకుంటే!!!"

* * *

జనార్దనస్వామి గుళ్ళో సన్నాయిమేళం చెవులారా విని, కడుపు నిండినట్టు కొంప జేరుకుని నాలుగు మెతుకులైనా నవలకుండా పడుకోవడ మీమధ్య అలవాటై పోయిందెందుకో సావిత్రికి.... సన్నాయితానాలు తన అంతరంగంలో సముద్రంలా పొంగి, సంగీతపు కెరటాల్లో సంకేతాలెన్నో స్ఫురిస్తాయి. "విశ్వం వస్తున్నట్టు, బంగారంలాంటి పసికందును తెస్తున్నట్టు!"

ఆ సన్నాయిరవళి మాటుమణిగిందో — నిశ్శబ్దం.... భయంకరమైన నిశ్శబ్దం!- ఆ నిశ్శబ్దంలో దాగిన నిస్సీమిత సంగీతాన్ని మళ్ళీ మళ్ళీ వినడానికి మనసు కొట్టుకుంటుంది! వెర్రి మనసులో నిత్యం వెలుగుతూ వెలుగుతూనే ఆరిపోయే ఆశల దీప నిర్వాణ గంధ మాఘ్రాణించడానికి తాపత్రయపడుతుంది ప్రాణం! ఎన్నెన్నో విచిత్రమైన వూహలతో వెర్రెక్కినట్టుంటుంది రోజంతా!

బహుశా నెలలు తప్పిన ఆడపడుచులల్లాగే వర్తిస్తారేమో!

* * *

ఋతువులు మారుతున్నాయి. ఓపిక దీపం వోరగా సన్నగిల్లినా, మూలగా పొంచికూర్చున్న మూగచీకట్లను చీలుస్తూ కాస్తో కూస్తో అండగా కన్నీళ్ళు తుడుస్తుంటాయి అడపాదడపా విశ్వనాథం రాసే ఉత్తరాలు. సావిత్రి కిప్పుడు తొమ్మిది నెలలు నిండాయి. రేపోమాపో కాన్పు. కురిసి కురిసి వెలిసిన కుంభవృష్టి ధాటికి పగిలిన పాత కిటికీ తలుపుల అద్దాల్లోంచి అప్పుడప్పుడు బయటికి తొంగిచూస్తూ, ఆరిపోని అశ్రుబిందువులెన్నో తృటిలో ఆశాసాగరంగా మారినట్టు వెయ్యికళ్ళతో చూపుమేరకు పరికిస్తుంది "విశ్వనాథం వస్తున్నాడేమో!" నన్న భ్రాంతి కలిగినప్పుడు. కడుపులో దాగిన పసికందు "నాన్నా! అమ్మ నీకోసం కలవరిస్తోంది.... త్వరగా వస్తున్నావ్ కదూ...." అని చిరునవ్వులతో చిలక పలుకులు పలికినట్టు కలవరిస్తుంది! ఈ స్థితిలో వున్న తన్ను చూడ్డానికి 'స్పెషల్'గా సెలవు తీసుకునైనా రాకుండా వుండగలడా తన విశ్వం మరి!!....

నిశ్చలమైన నీళ్ళల్లో
నిప్పంటించి నిద్రపోతున్నది
భవిష్యత్తు!
విధిలేక, గతి తెలియక
వికారంగా పెనుగాలిలో
విన్యాసాలు కొడుతున్నది పంజరం!
విధి రాత కనుగుణంగా
వికటాట్టహాసంతో
విజృంభిస్తున్నది తుఫాను!!

* * *

సావిత్రికి మగబిడ్డ పుట్టిన మూడోరోజున మనియార్డర్ బదులు టెలిగ్రాం వచ్చింది!!!

దేహం చక్కబారిపోయింది.... మూసిన కళ్ళు మూసినట్టే మెదలడం మానేశాయి.... పుట్టిన పసికందు బ్రహ్మరాక్షసిలా కళ్ళకు గంతలు కడుతున్నాడు!! ఇన్నాళ్ళూ తను చేసిన పూజ కిదేనా ఫలితం!! అంత పాపానికి తన్ను గురి చెయ్యడానికా జనార్దనస్వామికేమి హక్కుంది!?....

అయోమయంగా 'అమ్మ' స్తనాల నందుకునేందుకు, ఆకలితో చేతులూ కాళ్ళూ ఆడిస్తున్న పసిపాపకు కూడా పాపం తెలుసో తెలీదో ఆ ఘోరవార్త!- తనీ లోకంలో తండ్రి ప్రేమకు నోచుకోలేదని!....

సైనిక కవాతుల సమయంలో అసందర్భంగా పేలిన తుపాకీ దెబ్బకు మరుక్షణమే ప్రాణం పోయిందట!—విశ్వనాథమిక లేడు.... "భగవంతు డతని ఆత్మకు శాంతి కల్గించాలని"

కోరుతూ "పింఛను కాయితాలు త్వరలోనే పంపిస్తా"మని తెలియజేశారు నిర్ణీత సైనికాధికారులు....

జనార్దనస్వామి గుళ్ళో మూలవిరాట్టు విగ్రహం ఇన్నాళ్ళూ 'ఖళ ఖళా' కనురెప్పల్లో మెరిసేవి! ఒక్కసారిగా 'గిర్రు'న తిరిగి తిరిగి గుండెలేని రాతిముక్కలా గుమ్మంముందర వాలింది సావిత్రి పీడకలలో ...

కుర్రాడి యేడ్పులు తప్ప. తనతోపాటు కనీసం యేడ్చయినా తన్ను వోదార్చేవాళ్ళెవరీ లోకంలో!....

ఏమాట కామాట చెప్పాలి — పరబ్రహ్మంగారి గుండె పగిలింది. కర్మ విపరీతం కాకపోతే, విశ్వాన్ని "సైన్యంలో చేర"మన్న సలహా యివ్వడానికీ ప్రపంచంలోని కోటికోట్ల జీవులకూ కాకుండా తనకే తట్టాలా! అయినా తన సొంత తమ్ముడు సైన్యంలోనేగా నిక్షేపంగా కాలక్షేపం చేస్తూంట! ఈ అబల సావిత్రి - ఖర్మమే కాలాలా!- మామూలు రోజుల్లో, యేమోగాని, మహాసాయం పట్టారప్పుడా పరబ్రహ్మంగారూ, వారి యిరుగూ పొరుగూ.... తల్లీ బిడ్డా నీళ్ళు పోసుకునేదాకా, సొంత బంధువుల్లా కించిత్తు లోటు రాకుండా, భయంకరమైన యీ సందిగ్ధ సమయంలో చేదోడు వాదోడుగా చేరుకున్నారు— సావిత్రి ప్రక్కన....

ఒళ్ళు దెలిసినప్పట్నుంచీ సావిత్రికి తెలియని మంటలు మరీ మరీ కడుపు దహించేస్తున్నాయి తను బ్రతికి చేయాల్సిన ఘనకార్యమేమీ మిగిలిపోలేదింకా.... మొగుడు పోయాడని ఏడవడమూ - కొడుకు పుట్టాడని సంతోషించడమూ....గుండెల్లో గుచ్చుకున్న బాకులను సహిస్తూ సహిస్తూ మొద్దుబారిపోయిన్నై మనసూ, కాయా — రెండూ ఒకేసారి....నిండు సముద్రంలో మునుగుతూ మునుగుతూ తేలిన గడ్డిపోచలా చివరకు మిగిలిం దొక్కటే ఆశ-తిమ్మిని బమ్మిని చేసైనాసరే, యీ పసికందును పెద్దవాణ్ణి చేస్తే, తర్వాత, సన్యాసం పుచ్చుకున్నా, గంగలో గుటకవేసి కళ్ళు మూసుకున్నా తనకేం భయం లేదన్నట్టు తృటిలో నిశ్చయానికొచ్చిందావిడ....

* * *

కుర్రాడేవిటి!- చిచింద్రీ వాడు! ఊరంతా తిరుగుతాడు; తిండి వేళకు గూడు చేరుకుంటాడు! తల్లి పెట్టిన తిట్లతో కడుపు నింపుకుని కొన్నాళ్ళూ, కన్నీళ్ళు కారుస్తూ, పోయిన తండ్రిని గురించి పూస గుచ్చినట్లు కథలా చెబుతూ "కనీసం నువ్వైనా దారికివచ్చి నన్నుద్ధరించు నాయనా!" అని సావిత్రి గుండె గొంతుకలో కొట్లాడుకుంటూ, కొడుక్కు ఆప్యాయంగా రెండు మెతుకులు పెట్టి, తను పస్తు పడుకున్న కొన్నాళ్ళూ.... పెన్షను డబ్బుల పుణ్యమా అంటూ.... ఇలా ఘడియలు గడిచిపోతున్నాయి....

ఊసరవెల్లిలా రంగులు మారుస్తూ ఉరకలు తీస్తున్నదీ మాయదారి కాలం! పెద్దయ్యాకైనా తండ్రి అడుగుజాడల్లో కాస్త బుద్ధిమంతుడై "నాయనా....పూర్ణవిశ్వనాధం!" అని తన కొడుకును నలుగుర్లో గౌరవంగా పిలుస్తారేమో అన్న ఆశ సావిత్రికింకా పోలేదు. కానీ - ఆ రాలుగాయ చెప్పినమాట వినే బాపతు కాదన్న అనుమానం తట్టినప్పుడల్లా సావిత్రి గుండె తరుక్కుపోతుంది.... పెరుగుతున్నకొద్దీ వాడి ప్రవర్తన విచిత్రంగా మారుతోందీమధ్య-! ఇరవై నాలుగు గంటలూ గుళ్ళో సన్నాయిమేళం వింటూనో, టూరింగ్ సినిమాలూ, సర్కసులూ వస్తే టిక్కెట్లమ్మేచోట చెవులు పగిలేలా స్పీకర్లలోంచి తుపాకీ తూటాల్లా ప్రసరించే సినిమా సంగీతంకోసం చెవి గోసుకుంటూనో - వాడి ధోరణిలో వాడు కాలం గడుపుతుంటాడు! ఇల్లూ వాకిలి విషయం సుతరాం పట్టించుకోడు!

సావిత్రి గతి అయోమయంగా తయారవుతోంది రోజుకు రోజూ! కన్నకొడుకు కాపురాన్ని నిలబెట్టే సూచనలు శూన్యం కావడంతో "సర్వం భగవతార్పణ"మంటూ స్వామి గుళ్ళో నమస్కారం చేస్తూ, పదేపదే ప్రదక్షిణాలుచేస్తూ "పాలముంచినా, నీటముంచినా నీవే దిక్కు జనార్దనా" అంటూ, ఇంచుమించు రోజంతా దైవసాన్నిధ్యంలోనే గడుపుతుందామె! అప్పుడప్పుడెవరో "అబ్బాయికి గుమాస్తా పని యిప్పిస్తాం మా కొట్లో. చేర్పించరాదూ!" అనో, "మావారీ పక్కవూళ్ళోనే హెడ్ మాష్టరు కదా.... ఎంచక్కా బళ్ళో వేయించి చదివించరాదుటమ్మా" అనో, జాలికబుర్లు చెబుతుంటే, వచ్చిన అవకాశాలనుపయోగించుకోలేని నిజ దైన్యస్థితిని తలుచుకుని, మొదట్లో గుండె నీరయ్యేదేమో, ఇప్పుడలవాటైంది సావిత్రికి.

రోజూ చచ్చేవాళ్ళ కేడ్చేవాళ్ళెవరు గనక!....

ఆ రోజు మరొక విచిత్రం జరిగింది....కాబోయే పూర్ణ విశ్వనాధం.... వుర్ఫు పున్నయ్య, రాత్రి పన్నెండు గంటలైనా ఇంటికి రాలేదు....

రెండు రోజులు....

పది రోజులు....

నెల దాటింది....పున్నయ్య పత్తా లేదు! ఖుద్రాడి జాడ గుళ్ళో జనార్దనుడికే తెలియాలి మరి!

తగిలిన గోరుకే తగులుతుందంటారు. నిజమేనేమో! మాటిమాటికీ తనమీద విరుచుకుపడే ప్రమాదాలను చూస్తూ చూస్తూ సమయానికి ముందే ముసలిదై పోయింది సావిత్రి.... కత్ర పుచ్చుకుంటే తప్ప నడవలేదు....

*　　*　　*

చావు బ్రతుకులు ప్రపంచానికేం కొత్త గనక! పరబ్రహ్మంగారు కాలధర్మం చేసి కూడా అప్పుడే సంవత్సరం పైగా దాటింది.... ఇహ వాలిక జీవితం సరదా....అటో యిటో తేల్చుకు తీరాలి....

కొండంత భారంతో కుమిలిపోతున్నా దిడీలున కత్ర బుచ్చుకుని లేచింది సావిత్రి.... తన గమ్యం తానే సాధించాలిక... స్వామిని నమ్ముకునేం ప్రయోజనం!.... కానీ, ఇన్నాళ్ళుగా కుల దైవంగా నమ్మిన జనార్దనస్వామి నాఖరుసారిగా చూడకపోతే సావిత్రి మనసొప్పలేదు.... ఎంత కోపమొచ్చినా దేవుడు దేవుడే కదా!— పైగా దీపావళి రోజులవి. బ్రహ్మాండంగా ఉత్సవాలు జరుగుతున్నై గుళ్ళో.... కళ్ళారా చూస్తూనే కళ్ళు మూసుకోవచ్చు.... ఆ విగ్రహం ముందటే తనకు విశ్వనాథం మూడు ముళ్ళు కట్టాడు! ఈనాడు ఖర్మంకాలి తన భర్తను కాలం మింగినా, కొడుకు పూళ్ళపాలైనా, తనకు 'నా' అన్నవాళ్ళంతా నశించి బతకాలన్న ఆశ భస్మమైనా, ఆ స్వామి ఆగ్రహానుగ్రహాలే కారణాలు....

కళ్ళెంలేని గుర్రంలా పలు విధాలుగా పరిగెడుతోంది మనస్సు.... అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ గుడివైపు నడుస్తోంది సావిత్రి.... ఇన్నాళ్ళూ తను భరించిన నిశ్శబ్దంలో దాగిన నిస్సీమిత సంగీతాన్ని మరీ మరీ వినాలన్న కోరిక పెరుగుతోందెందుకో!

గర్భగుడి ప్రాంగణం.... కాగడాల వెలుగు....

కర్ణపేయంగా వేణుగానం వినిపిస్తోంది!!

ఇది కలా! నిజమా!- తానేమిటి వింటున్నది!! తన్ను తాను దహనం చేసుకుంటూ, ఇతరులకు కాంతిపుంజాన్నిస్తూ, దిగజారిపోతున్న కొవ్వువత్తిలా ఆనందంతో కుంగిపోతున్నది సావిత్రి! దీపావళి సమారంభాల్లో, తనకూ తన కులదైవమైన జనార్దనస్వామికీ మధ్యలో తండోప తండాలుగా కూర్చుని సంగీత మాధుర్యాన్ని చూరగొంటున్న ప్రేక్షకులెవ్వరూ కన్పించడం లేదామెకిప్పుడు!

మళ్ళీ విన్నదా శుభవార్త! బ్రహ్మరహస్యంలా ఆమె చెవిలో 'గుస గుస' లాడారెవరో! .... ఎవరో ఏమిటి!!? ఆ జనార్దనుడే అయివుండాలి!!

"నిధి చాల సుఖమా—
రాముని సన్నిధిసేవ సుఖమా....

ఇప్పుడు మీరు విన్న త్యాగరాజస్వామివారి కీర్తన వేణుగానం చేసినవారు బ్రహ్మశ్రీ పూర్ణ విశ్వనాథ విద్వాంసులు!"

స్వామిలో లీనమై పోయింది సావిత్రి.

యంత్ర వలన
అన్ని కోరికలు నెరవేరును

మా యొక్క ఈ యంత్రాన్ని ఉపయోగించుట వలన మీకు పరీక్షలోను, వ్యాపారంలోను, వ్యవహారంలోను, ఉద్యోగ సంపాదనలోను కృతార్థు లగుదురు. మీ యొక్క ప్రేమికుల హృదయాన్ని గెలుపొందగలరు. ధర రు. 41 లు పోస్టేజి ఛార్జీలు అదనం. పని చేయనట్లు నిరూపిస్తే డబ్బు వాపసు ఇవ్వబడును. దీనిని పొందుటకు ముందుగా వ్రాయండి.

MISHRA ASHRAM [A.P]
P.O. LALBIGHA [Gaya]